

DYNAMISK DUO. Bo-Göran Bodin och Daniel Öhman bidrar med var sitt perspektiv.
Foto: Kalle Assbring

Alarmerande insikt

Nils Funcke läser boken om Saudiaffären.

SAKPROSA

BO-GÖRAN BODIN OCH DANIEL ÖHMAN
Saudivapen. Hycklande politiker, ljugande tjänstemän och hemliga spioner.
Albert Bonniers, 480 s.

Bo-Göran Bodin och Daniel Öhmans bok, "Saudivapen", är välskriven och finurligt upplagd,

där ett skeende beskrivs utifrån deras respektive perspektiv. Det ger en spänning eftersom deras olika temperament och olika uppfattningar om hur jobbet ska läggas upp tillåts komma fram.

Duons avslöjande har blottlagt delar av spelet för att kringgå restriktionerna för svensk vapenexport för att bygga en vapenfabrik i Saudiarabien.

I sak är det en sorgsam historia på flera sätt med myndigheten FOI (Försvarets forskningsanstalt) i centrum. En aspekt som förtjänar en diskussion är frågan om myndigheterna och ämbetsmännens otadlighet. Trixandet för att runda bestämmelserna är ett av flera exempel på en myndighetskultur i upplösning. Vi befinner oss långt borta från de paragrafstyrda ämbetsmän som kännetecknat den statsapparaten som **Axel Oxenstierna** skapade. De där trista grämelerade typerna med integritet som borgade för saklighet och opartiskhet.

Det är allvarligt när myndigheter börjar tumma på regelverket för "nationens bästa" och tänker affärsmässigt och ser intäkter på miljoner till den egna verksamheten hägra. Ett kraftigt sluttande plan öppnar sig där ett felsteg som ska döljas leder till ännu ett. Ett exempel från Saudiaffären är att inte respektera offentlighetsprincipen och registrera allmänna handlingar.

Det är sannolikt en from förhoppning att det ska bli en valfråga hur myndighetskulturen ska upprätthållas och i vissa fall återupprättas. Ett problem är alla personkopplingar. Saudiaffären exponerar bilden av en militärindustriell kamrat- och vänskapskrets. Tjänstemän och politiker vandrar mellan departement, myndigheter och näringslivet.

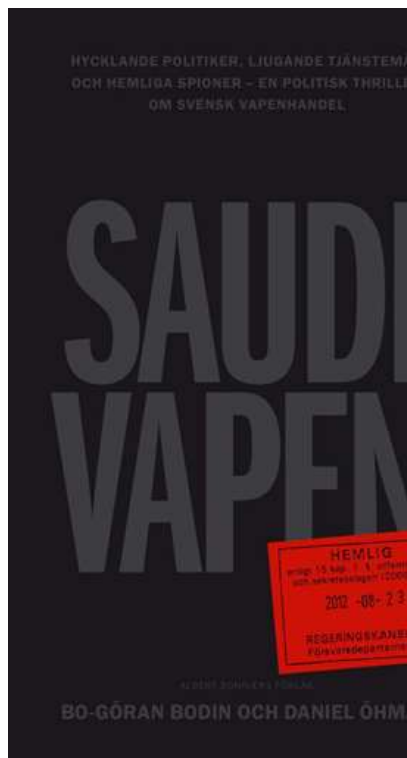
Bokens värde är inte i första hand vissa nya uppgifter utan att den ger en samlad bild av vad som hänt, reaktioner och motaktioner samt en inblick i det journalistiska arbetet. Som exempel kan nämnas resonemanget om sekretessbelagda dokument ska publiceras och hur man ska bemöta anmälningar om brott mot tystnadsplikten. När det gäller det sistnämnda har Öhman och Bodin olika uppfattningar. En diskussion värd att ta upp igen i annat sammanhang.

I boken återskapas miljöer och dialoger. Det ger berättelsen liv men det är vanskligt, för att inte säga lite dumdrigt, att hävda att detta är "sanningen". Det gäller i synnerhet när de återger vad någon sagt och tänkt som en tredje person uppfattat det. De egna vedermödorna blir också stundtals lite tröttande när de tas om gång på gång.

Men Bodin och Öhman har gjort ett gott dagsverke. Dags för politikerna att göra sitt. I annat fall torde det inte dröja många år innan vi får en ny affär att lägga till Boforsaffären och Saudiaffären.

Nils Funcke

kulturen@expressen.se

Publicerad 28 aug 2014 07:40

Adress till denna artikel:

<http://www.expressen.se/kultur/alarmerande-insikt>